

מגמת מדעי-החברה / מקצוע הפסיכולוגיה תכנית הלימודים, לשנת תשע"ח - שכבה יא'

על לימודי הפסיכולוגיה

הפסיכולוגיה היא תחום דעת במדעי-החברה החוקר את מגוון ההתנסויות האנושיות, הן ההתנסויות המודעות (ובכלל זה החשיבה האנושית) והן ההתנסויות הבלתי-מודעות. הפסיכולוגיה שואפת להבין, על דרך מחקר בכלים מדעיים, את מגוון ההתנהגויות האנושיות הפרטיות והקבוצתיות. בנוסף, היא חוקרת את התהליכים הנפשיים והביולוגיים אשר משפיעים על תפקודים הקוגניטיביים ("שכליים") וההתנהגותיים של האדם ושל החברה האנושית.

לשם הדוגמה, הפסיכולוגיה תחקור את התופעות הבאות:

- מהי תפישה חושית – הפסיכולוגיה תחקור כיצד האדם תופש את "המציאות".
- מהי קוגניציה – כיצד המח אנושי מעבד מידע (למשל כיצד נבנה קשר-סיבתי עובדתי).
- מהי "תשומת לב" (אינטנציונאליות).
- מהו רגש (Affect).
- מהי אינטליגנציה.
- כיצד אדם מונע להתנהגות מסוימת (מוטיבציה).
- כיצד פועל המח האנושי בעיצוב "המציאות", תפיסת הזמן, עיצוב ועריכת זכרונות.
- מהי "אישיות", האם היא אלמנט קבוע, האם כלל יש "אני" קבוע.
- כיצד מתנהלת אינטראקציה בין אנשים, יחסים בין-אישיים, יחסי משפחה.
- כיצד מתנהל התת-מודע האנושי, האם ניתן להשפיע עליו, כיצד ניתן להכיר אותו.

במסגרת המחקר, הפסיכולוגיה עושה שימוש בכלים מדעיים וקליניים כגון חקר מקרים, ניסויים אמפיריים, היסקים קזואלים ועוד.

תוכנית הלימודים בפסיכולוגיה מספקת "טעימות" המהוות בסיס ראשוני להכרות עם תחום דעת זה. תופעות בחיי היום יום כגון: לחץ והתמודדות עימו, עמדות, דעות קדומות ודרכים שונות להשפעה חברתית כמו גם שלבים בהתפתחות האדם, מבנה האישיות ועוד סוגיות נבחנות בדרכי לימוד חדשניות וחיותיות תוך מתן דגש לפיתוח רגישות חברתית וקבלת השונה בד בבד עם פיתוח חשיבה ביקורתית ומדעית.

א. מבנה לימודי המקצוע

מקצוע הפסיכולוגיה נלמד בהיקף של 2 יחידות לימוד מתוך 5 יחידות לימוד במגמת מדעי החברה (משפטים בהיקף 2 יחידות לימוד ופסיכולוגיה בהיקף 2 יחידות לימוד). על כך מתווספת עוד יחידת לימוד אחת המהווה עבודת חקר על סוגיה מתחום מדעי-החברה.

הרכב הציון בלימודי הפסיכולוגיה בהיקף 2 יחידות לימוד (מתוך 5 יחידות במדעי-החברה) נקבע כך:

35%	ציון בית-ספרי ("ציון הגשה" לבחינת הבגרות)
35%	ציון בחינת הבגרות הפורמלית (בחינת הבגרות הממשלתית במקצוע הפסיכולוגיה).
30%	ציון היבחנות חלופית ("הערכה חלופית")

ב. מבנה הלמידה וההערכה במדעי החברה

התלמידים יבחנו בבחינת הבגרות על אוסף נושאי חובה (במשקל 70% מציון מקצוע הפסיכולוגיה), ועליה תתווסף גם "הערכה חלופית" על נושאי הרחבה והעמקה במשקל 30% מציון מקצוע הפסיכולוגיה (בהיקף 2 יחידות לימוד).

מגוון נושאי הלמידה נקבעים על ידי משרד החינוך, מתוכם נבחר את הנושאים המתאימים להרחבה והעמקה (במשקל 30%).

ג. רכיבי הציון לכיתה יא' בשנת הלימודים תשע"ח

מחצית ראשונה: 20% עבודות להגשה

70% בחנים ומבחנים.

10% תלמידאות

מחצית שנייה: 20% עבודות להגשה

70% בחנים ומבחנים.

10% תלמידאות

- משקל המחציות זהה בקביעת הציון השנתי. משקלה של שנה"ל הנוכחית בציון ההגשה הסופי לבגרות הוא 20% מתוך 70% לימודי חובה ב 2 יח"ל לימוד פסיכולוגיה.

"הערכה חלופית" במשקל 30% בציון מקצוע הפסיכולוגיה

- לפירוט ראה/י סילבוס 30% בהערכה חלופית

ד. נושאי הלימוד לשכבת יא'

מספר	הנושא
1	מבוא
2	למידה הגדרת המושג למידה
3	למידה באמצעות התניה קלאסית
4	למידה באמצעות התניה אופרנטית
5	למידה על ידי חיקוי
6	גישות קוגניטיביות ללמידה (למידת תובנה)
7	לחץ והמודלים המסבירים אותו
8	דרכי התמודדות עם מצבי לחץ
9	אישיות
10	התיאוריה הפסיכואנליטית של פרויד
11	פסיכולוגיה התפתחותית התפתחות פסיכו-סקסואלית עפ"י פרויד התיאוריה הפנומנולוגית של רוג'רס
12	התפתחות האישיות על פי אריקסון

ה. ספר הלימוד

מפגשים עם הפסיכולוגיה - פסיכולוגיה כללית/הוצאת רכס .
חומרים נוספים אשר יספקו על ידי המורה.

ו. המורה המלמדת

גב' יעל גלברד.

ז. שעות קבלה יצירת קשר:

בתאום עם המורה באמצעות מייל משוב או סלולרי- 0506674144

ח. פעילויות מתוכננות:

- סדנא עם פסיכולוג/ית
- יום עיון באוניברסיטת בר אילן